

Allah Resûlü (s.a.v) Hanımlarını Mülayemetle İdare Etti ve Onlara Adaletle Muamele Etti

---

Resul-i Ekrem Efendimiz, mizaçları ve fitratları farklı olan bu kadar hanımı aynı çatı altında tutmayı başarmış, gönüllerini hoş tutmuş, onların aralarındaki muhabbeti tesis etmiş ve kıskançlığa meydan vermemek için de nöbet usulünü adil bir şekilde uygulamıştır. Bu hâl O'nun yüce ahlakındandır.

Yukarıda sadece birkaçına temas ettiğimiz binlerce hikmetlerden dolayı Cenab-ı Hak, Peygamber Efendimizin çok evlilik yapmasına izin vermiş, bu ağır yüke tahammül edebilmesi için de alemlere rahmet olarak yarattığı sevgili habibinin kalbine hanımlarına karşı özel bir şefkat, merhamet ve muhabbet yerleştirmiştir.

Resul-i Zîşan Efendimiz (s.a.v) aile hayatında da gayet refik ve şefik idi. Özellikle ümmül müminin olan Hz. Hatice validemizle fevkalâde bir nezahet ve itidal ile geçen o saadetli günleri öyle rakik idi ki, şairleri hayrette bırakırdı.

Hz. Peygamber bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurur:

“Dünyanızdan bana üç şey sevdirdi: Güzel koku, kadın ve gözümün nuru namaz.”

Burada **sevdim** demeyip, **sevdirdi** buyurması çok manidardır. Ulvi bir ruha sahip olan Hz. Peygamber'e, kadının da Allah tarafından sevdirdiğini düşündüğümüzde, bu sevginin Garp insanının, yahut onların sefih medeniyetiyle sarhoş olmuş kişilerin anladığı manada bir kadın sevgisi olmadığı açıkça anlaşılır.

Evet, kadın, anne adayı, çocukların en müessir mürebbisi ve ruhundaki hassas yapı ile erkeklerden daha şefkatli olduğu için sevilir. Kısacası kadın hüsn-ü sireti için sevilir. Her türlü güzel ahlâk; kalbi iman, edep ve haya ile bezenmiş kadınlardan nebean etmektedir.

Bir kadın, fikrini hakikat nurlarıyla ne kadar tenvir ederse insanlığa o derece faydalı olur. Onların eşsiz şefkatleri ve halis ubudiyetleri rahmet-i ilâhiyeyi celbedip, ruha sürür, kalbe ferahlık verir. Bu vasıfları taşıyan kadınları **Peygamber Efendimiz (s.a.v)**

“Cennet annelerin ayakları altındadır.”

---

diyerek övmüştür. Acaba dünyadaki bütün şairler, edipler ve mütefekkirler toplansalar kadının mahiyet ve ehemmiyetini bu kadar mükemmel anlatabilirler mi? **İşte, İslâm'ın kadına verdiği değer budur.**

Şu da bir hakikattir ki, Asr-ı Saadete kadar kadınlara bir değer verilmez ve bir ev eşyası gibi alınıp satılırlardı. İslâm dini onları bir eşya gibi alınıp satılmaktan kurtarmış, şeref ve haysiyetlerini muhafaza altına almış ve gerçek hürriyetlerine kavuşturmuştur.

Yukarıdaki hadis-i Şerifte geçen **"Gözümün nuru namaz."** ifadesine gelince, Hz. Peygamberin sürur ve safası hep namazda idi. Bundan dolayıdır ki, Habib-i Kibriya (s.a.v) mirac mucizesine mazhar olduğu halde, sadece farz namazlarla iktifa etmemiş, her vesileyle nafile namaz kılarak bu ibadeti olabildiğince artırma yoluna gitmiştir. Bir hadis-i kutsi de şöyle buyrulur:

"Kulum bana en fazla farzlarla yaklaşır, sonra nafilelerle. (Farzlara ilave olarak nafile namazlara da devam ede ede) Sonunda öyle bir noktaya gelir ki, ben o kulumum gören gözü, işiten kulağı olurum..."

Allah Resûlünün zahiri alem-i beşeriyette, batını ise daima alem-i melekûtta idi. Beşeriyetinden dolayı kendisinden sudur eden fiiller, ümmetine bir kolaylık ve örnek olması içindir. Hasan-ı Şazali;

"O bütün güzel vasıfları ile insandır, fakat diğer insanlar gibi değildir. Evet, yakut taştır, ama sair taşlar gibi değildir." buyururlar.

Hz. Peygamberin hanımları bütün müminlerin valideleriydi. Nitekim bir ayette mealen şöyle buyrulur:

"Müslümanlar Peygamber'den sonra asla O'nun hanımlarıyla evlenmeyi düşünemezler." [1](#)

Peygamber Efendimiz yukarıda izah edildiği gibi bir çok hikmete binaen bir çok evlilik yapmış ve şu ayet nazil olduktan sonra daha evlenmemiştir:

“Bundan başka kadınlar sana helâl olmaz. Bunları başka eşlerle değiştirmek de olmaz. İsterse güzellikleri hoşuna gitsin. Ancak sahip olduğun cariye başka. Allah her şeye gözcü bulunuyor.”²

Bu ayet nazil olduktan sonra Hz. Peygamber başka bir evlilik yapmamıştır. Hanımlarını boşamaması da O’na mahsus bir durumdur.

Nur Küliyatı'ndan Mesnevî-i Nuriyede Peygamberimiz hakkına nazara verilen çok ince ve derin bir hakikatı dikkatinize sunmak istiyorum:

“Tavus kuşu gibi pek güzel bir kuş, yumurtadan çıkar, tekâmül eder, semalarda tayarana başlar. Âfâk-ı âlemde şöhret kazandıktan sonra, yerde kalan yumurtasının kabuğu içerisinde o kuşun güzelliğini, kemalâtını, terakkiyatını arayıp bulmak isteyen adamın ahmak olduğunda şübhe yoktur.”

"Binaenaleyh tarihlerin naklettikleri Peygamberimizin (A.S.M.) bidayet-i hayatına maddî, sathî, surî bir nazar ile bakan bir adam şahsiyet-i maneviyasını idrak edemez ve derece-i kıymetine vâsıl olamaz. Ancak bidayet-i hayatına ve levazım-ı beşeriyetine ve ahval-i zahiriyesine ince bir kışır, nazik bir kabuk nazarıyla bakılmalıdır ki, o kışır içerisinden, iki âlemin güneşi ve tûbâ gibi şecere-i Muhammediye (A.S.M.) çıkmıştır. Ve feyz-i İlahî ile sultanmış ve fazl-ı Rabbanî ile tekâmül etmiştir. Binaenaleyh Nebiyy-i Zîşan'ın (A.S.M.) mebde-i hayatına ait ahval-i suriyesinden zaîf bir şey işitildiği zaman üstünde durmamalı; derhal başını kaldırıp etraf-ı âleme neşrettiği nurlara bakmalı.”³

Evet, Üstadımızın bu ifadelerinde, Hz. Peygamber’in çok evliliği ve diğer beşeri halleri kabuğa teşbih edilmiş ve O’nun gerçek kemalinin anlaşılması için bu beşeri hallere değil, havada tayan eden tavusa, yani O’nun miraca yükselmesine, Allah’ın yanındaki itibar ve derecesine, bütün esma-i ilahiyeye en azam derecede mazhar olmasına, Şark ve Garb’ı heyacana getirerek, kısa zamanda İslâm dinini dünyanın başına geçirmesine, hasılı şahsiyet-i manevisine bakılması tavsiye edilmiştir.

Şunu da ifade edelim ki, asırlara göre şeriatların değişmesi bu yönüyle de büyük bir rahmettir. İnsanlık tarihi, harplerle dolup taşmaktadır. Harp edenler de büyük ekseriyetle erkeklerdir. Erkeklerin savaşlarda vefat etmesi sebebiyle kadınların

---

sayısında büyük bir artış görülmüş ve bir muvazenesizlik ortaya çıkmıştır. Bundan dolayı bir erkeğin birden fazla kadınla evlenmesi rahmet olmuştur. Böyle olmadığı takdirde bu kadınlar ya evlilikten mahrum kalacak, evlat sevgisini tadamayacaklar, yahut çaresizlik içinde kaldıklarından dolayı meşru olmayan yollara düşme ihtimali ile ahiret hayatlarını mahvedeceklerdi.

Öte yandan, nüfusta da gittikçe bir azalma görülecekti. Bu hikmete binaen, özellikle insanlık tarihinin ilk dönemlerinde çok evlilik büyük önem kazanmış, yirmiye, otuza hatta bazen altmışa varan sayıda hanım alma yoluna gidilmiştir.

Asr-ı Saadette de İslâm'ın tesisine vesile olan savaşlarda bir çok sahabe şehit olmuş, hanımları dul ve çocukları yetim kalmıştı. Dul kalan hanımları ve çocuklarını himaye etmek ve onların maiyetlerini temin etmek zaruri idi. Bu bakımdan İslâm dininin dörde kadar evliliğe izin vermesi büyük bir rahmet olmuş, bazı sahabeler iki, üç veya dört kadınla evlenerek hem Müslüman nüfusun azalma tehlikesinin önüne geçmişler, hem de o dul ve kimsesiz kalan kadınları himaye etmişlerdir. Allah Resûlünün de bazı evlilikleri bu manadadır. Hz. Peygamber, evlendiği o dul hanımların sadece zaruri ihtiyaçlarını değil, onların iffet ve haysiyetlerini de düşünmüş, onları sefaletten düçar olmaktan kurtarmıştır.

Dipnotlar:

[1 Ahzap suresi, 33/53.](#)

[2 Ahzap Suresi, 33/52.](#)

[3 Mesnevi-i Nuriye.](#)